

Lineær algebra noter - Determinanter

Lukas Peter Jørgensen, 201206057, DA4

24. juni 2014

Indhold

Indhold	1
1 Disposition	1
2 Noter	1
2.1 Determinant	1
2.2 Egenskaber ved determinanter	1
2.3 Theorem 2.1.2	2
2.4 Theorem 2.2.2	2
2.5 Note. Adjungerede matrix	2
2.6 Theorem 2.3.1	3
2.7 Eks. Cramers regel 2×2 matrix	3

1 Disposition

1. TBD

2 Noter

2.1 Determinant

Determinanten for en $n \times n$ matrix A er:

$$\det(A) = a_{11}A_{11} + a_{12}A_{12} + \cdots + a_{1n}A_{1n}$$

Hvor A_{ij} for $1 \leq i, j \leq n$ siges at være den (i, k) 'te cofaktor af A givet som:

$$A_{ij} = (-1)^{i+j} \det(M(A)_{ij})$$

OBS: hvis $n = 1$ så er determinanten blot a_{11}

En matrix A er invertibel såfremt $\det(A) \neq 0$, dette hedder også at A ikke er singular.

2.2 Egenskaber ved determinanter

- For enhver $n \times n$ matrix A har vi $\det(A) = \det(A^T)$
- Hvis en matrix er triangulær, kan determinanten findes ved blot at finde produktet af diagonalelementerne.
- Hvor to rækker el. søjler af en $n \times n$ matrix er ens, så er $\det(A) = 0$.
- Hvis to rækker af en $n \times n$ matrix byttes om, så er $\det(A') = -\det(A)$.
- Hvis en række ganges med en skalar r bliver determinanten $r \cdot \det(A)$
- Hvis et multiplum af en række bliver adderet til en anden række, så forbliver determinanten den samme.

De sidste 3 = ERO'er.

2.3 Theorem 2.1.2

Hvis A er en $n \times n$ matrix så er $\det(A^T) = \det(A)$.

Vha. induktion.

Basistilfældet er nemt da vi har en 1×1 matrix som er symmetrisk hvorved $A^T = A \implies \det(A^T) = \det(A)$.

I induktionshypotesen antager vi nu at det gælder for $k \times k$, så skal vi i induktionsskridtet se om det holder for $k+1 \times k+1$.

Vi starter med at lave cofaktor-ekspansion på første række af den nye A :

$$\det(A) = a_{1,1}\det(M_{1,1}) - a_{1,2}\det(M_{1,2}) + \cdots \pm a_{1,k+1}\det(M_{1,k+1})$$

M_{ij} 'erne må være $k \times k$ matricer fordi de er A med en række og en søjle fjernet. ($k+1-1$). Så følger det af induktionshypotesen at (da det gælder for $k \times k$ matricer):

$$\det(A) = a_{1,1}\det(M_{1,1}^T) - a_{1,2}\det(M_{1,2}^T) + \cdots \pm a_{1,k+1}\det(M_{1,k+1}^T)$$

Nu er cofaktor-ekspansion af første række af A nu blot lig med cofaktor-ekspansion af første søjle af A^T . Derved må der gælde:

$$\det(A^T) = \det(A)$$

Det er første søjle fordi at man først tager minoren og derefter transponerer.

2.4 Theorem 2.2.2

En $n \times n$ matrix A er singulær hvis og kun hvis:

$$\det(A) = 0$$

A kan blive reduceret til REF vha. et endeligt antal ERO'er:

$$U = E_k E_{k-1} \dots E_1 A$$

hvor U er i REF og E_i 'erne er elementærmatrixer. Det ses så:

$$\begin{aligned} \det(U) &= \det(E_k E_{k-1} \dots E_1 A) \\ &= \det(E_k) \det(E_{k-1}) \dots \det(E_1) \det(A) \end{aligned}$$

Siden determinanterne af E_i 'erne alle er ikke-nul, så følger det at $\det(A) = 0$ hvis og kun hvis $\det(U) = 0$. Hvis A ikke er singulær, så er U triangulær med 1'er ned langs diagonalen og derved er $\det(U) = 1$.

Altså er A singulær hvis og kun hvis $\det(A) = 0$.

Uddyb elementær matrixer.. Hvad kaldes e_i ?

2.5 Note. Adjungerede matrix

Note: For $1 \leq i, j \leq n$ er den (i, j) 'te kofaktor A_{ij} af A givet som:

$$A_{ij} = (-1)^{i+j} \det(M(A)_{ij})$$

Den adjungerede til $A \in \mathbb{F}^{n,n}$ er en matrix hvor hver indgang a_{ij} er erstattet med dets kofaktor A_{ij} og matricen er transponeret.

Det følger at:

$$A(\text{adj}(A)) = \det(A)I$$

Og hvis A ikke er singulær kan det skrives om til:

$$I = A\left(\frac{1}{\det(A)}\text{adj}(A)\right) \Leftrightarrow A^{-1} = \frac{1}{\det(A)}\text{adj}(A)$$

2.6 Theorem 2.3.1

(Cramers regel) Lad A være en $n \times n$ invertibel matrix og lad $b \in \mathbb{R}^n$. Lad A_i være matrixen der fås ved at erstatte den i 'te søjle i A med b . Den entydige løsning til systemet $Ax = b$ er givet ved;

$$x_i = \frac{\det(A_i)}{\det(A)}, \quad i = 1, \dots, n$$

$A^{-1}b$ er den entydige løsning til $Ax = b$. Så vi har

$$x = A^{-1}b = \frac{1}{\det(A)}\text{adj}(A)b$$

Og for $i = 1, \dots, n$

$$\begin{aligned} x &= A^{-1}b = \frac{1}{\det(A)}(\text{i'te række i } \text{adj}(A))b \\ &= \frac{1}{\det(A)}(A_{1i}b_1 + \dots + A_{ni}b_n) \\ &= \frac{\det(A_i)}{\det(A)} \end{aligned}$$

$\det(A_i) = (A_{1i}b_1 + \dots + A_{ni}b_n)$ fordi at A_i er A med den i 'te søjle byttet ud med b og $\text{adj}(A)_{ji} = A_{ji} = (-1)^{i+j} \det(M(A)_{ij})$

2.7 Eks. Cramers regel 2×2 matrix

Vi antage vi har følgende lineære ligningssystem:

$$ax + by = e \quad cx + dy = f$$

Som kan skrives som:

$$\begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} e \\ f \end{bmatrix}$$

Så kan x og y findes vha. Cramers regel:

$$x = \frac{\begin{vmatrix} e & b \\ f & d \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix}} = \frac{ed - bf}{ad - bc}$$

Og..

$$y = \frac{\begin{vmatrix} a & e \\ c & f \end{vmatrix}}{\begin{vmatrix} a & b \\ c & d \end{vmatrix}} = \frac{af - ec}{ad - bc}$$